

Motion till Kommunfullmäktige i Norrköping, om att förbättra trygghet och lärande i Norrköpings kommuns högstadieskolor.

Skolresultaten

För Norrköpings niondeklassare försämrades förra året 2016 gentemot 2015 med två procent. Bara 68 % av eleverna har betyg som ger dem behörighet till gymnasiets yrkesprogram. Vad kan man göra för att motverka en sådan trend?

Lärarnas situation

Den upplevda stressen har ökat hos lärarna. Lärare som yrkesgrupp är värst drabbad av stress enligt TCO:s Stressbarometer 2012 och läget har inte förbättrats sedan dess. Undersökningar visar också att många lärare känner att de måste arbeta över eller dra in på den lagstadgade lunchrasten för att hinna med sitt arbete.

Mentorskapet är en bidragande orsak till den upplevda stressen inom lärarkåren. Det är väldigt svårt att på förhand bedöma hur pass tidskrävande det blir. Lärarna är inte utbildade till att vara mentorer och ett sådant åtagande har en splittrande effekt, som stör dem i deras lärandeuppdrag.

Som mentor är man en länk mellan skolan och hemmet. En mentor har trettio minuter mentorstid varje vecka, han/hon måste ordna föräldramöten, utvecklingssamtal med varje elev och föräldrar samt skicka ett veckobrev. Ta itu med disciplinära frågor, konflikter och tjafs där deras mentorselever är inblandade i, oavsett om det sker på skoltid eller på deras fritid. Följa upp mentorselevernans skolgång i alla ämnena och bidra till att de klarar dem. Detta extraarbete motsvarar, vanligtvis, en minskad undervisningstimme på deras veckoschema.

Stöket i skolan

På många skolor finns det en etablerad nonchalans och respektlöshet mot lärarna. Detta drabbar direkt skolpersonalens arbetsmiljö, som alltför ofta är sådan att den aldrig skulle accepteras om den inträffade någon annanstans än i skolan. På vilka arbetsplatser tillåts skrik, bråk, kränkande språkbruk och, i värsta fall, våld?

Enligt en undersökning från Lärarnas Riksförbund har var fjärde yrkesverksam lärare blivit utsatt för exempelvis hot eller våld. Internationell statistik visar att svensk skola är stökigast i hela OECD.

Det ska inte vara upp till den enskilda läraren att ta hela ansvaret kring att hantera oordning. Därför krävs tydligare riktlinjer för vilka befogenheter rektorer, lärare och annan personal har. Huvudmännen måste backa upp skolorna i att använda dem.

Alla drabbas av stöket i skolan, både personal och elever, och alla förlorar på det.

Det måste mötas med kraftfulla åtgärder om vi vill förbättra lärandet och skolresultaten. Vi har inte råd att blunda för problemet.

Det ska finnas tydliga ordningsregler, och de ska tillämpas så att eleverna och personalen vet vilka konsekvenserna blir om man bryter mot dem. Då måste hela skolan och också föräldrarna, vara med på tåget. Rektorer har ett stort ansvar i detta arbete, enligt

Skollagen, och måste få stöd av huvudmannen. Sanktionsmöjligheterna i Skollagen ska vara ett tydligare verktyg för lärarna och skolan. Åtgärdsstrappan samt skolans ordningsregler ska finnas i varje klassrum.

Ordning, trygghet och studiero ska råda över hela skolan, inte bara i klassrummet.

Åtgärd

Skapa en väl genomtänkt skolstruktur med tydliga regler och rutiner som är praktiskt genomförbara. Där personalen arbetar med det de är utbildade för och ges förutsättningar för att klara sitt uppdrag under rimliga omständigheter.

Lärarna ska befrias från mentorskapet, som på Risbroskolan i Fagersta, så att de kan fokusera på sin huvuduppgift – pedagogiken. På så vis undviker man den rollkonflikt som kan uppstå med krävande föräldrar som är ett stressmoment för många lärare. Läraren ska vara lärare, inte kurator och psykolog. Den pedagogiska uppgiften är tillräcklig. Lärarna har ett stort ansvar att hantera undervisningsgrupper, att se var och en av eleverna och att anpassa undervisningen efter individernas olika behov. Att inte vara mentor innebär för lärarna, mer ork för kompetensutveckling, större möjlighet till återhämtning och gör dem bättre rustade för att klara perioder med högre arbetsbelastning, som vid betygssättningen.

Mentorskapet ska skötas av professionella mentorer vars utbildning överensstämmer med uppdragets innehåll. Att vara mentor på heltid innebär större tillgänglighet för både eleverna och föräldrarna. Att det råder en akut lärarbrist och att det är praktiskt taget omöjligt att få tag på vikarier, gör en sådan förändring desto mer nödvändig och relevant.

Huvudmannen i samråd med skolans ledning ska införa en vård- och trygghetsenhet som består av olika väl samspelade team, som trygghetsteam, elevvårdsteam och mentorsteam. Enhetens funktion ska vara att säkra elevernas skolgång, oavsett förmåga och att ta hand om elever som inte klarar av att studera i en vanlig klassmiljö. Den ska skapa en lugn och trygg skolmiljö för eleverna och för personalen. Ingen utomstående får komma in i skolan objuden, det ska vara lugnt i korridorerna och uppehållsrummen. Lärarna ska få hjälp, om det behövs, med att ta hand om de elever som förstör lektionerna, för sig själva och för resten av klassen. Meningen med skolan ska vara att de elever som klarar sina studier, får göra det i lugn och ro och de elever som har problem med sin skolgång, får adekvat hjälp, utan att vara ett störningsmoment för andra.

Med hänvisning till ovanstående föreslår kommunfullmäktige besluta:

Att lärarna på kommunens högstadieskolor avlastas från mentorskapet.

Att Kommunfullmäktige ger Utbildningsnämnden i uppdrag att se över möjligheten att införa vård- och trygghetsenheter på kommunens högstadieskolor, i samråd med skolornas ledning.

Florian Aranda (SD)